

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN SİBER ZORBALIK HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ VE MAĞDURİYET YAŞANTILARI

UNIVERSITY STUDENTS' OPINIONS ABOUT CYBER BULLYING AND THEIR VICTIM EXPERIENCES

Tubanur ÇELİK İSKİFOĞLU

Assist.Prof.Dr., Girne American University, Kyrenia, North Cyprus

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-7661-205X>

tubanurcelik@gau.edu.tr

Dönay Nisa KARA

Assist.Prof.Dr., Girne American University, Kyrenia, North Cyprus

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6069-2833>

donaykara@gau.edu.tr

Mehmet Ali ATEŞ

Instructor, Girne American University, Kyrenia, North Cyprus

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8883-447X>

mehmetaliates@gau.edu.tr

Received: September 16, 2022

Accepted: January 18, 2023

Published: January 31, 2023

Suggested Citation:

Çelik İskifoğlu, T., Kara, D. N., & Ateş, M. A. (2023). Üniversite öğrencilerinin siber zorbalık hakkındaki görüşleri ve mağduriyet yaşantıları. *International Journal of New Trends in Arts, Sports & Science Education (IJTASE)*, 12(1), 105-111.

This is an open access article under the [CC BY 4.0 license](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/).

Öz

Zorbalık, üstün konumda ya da daha güçlü olan kişinin karşısındakini genellikle istediklerini yaptırtmak amacıyla etkilemesi, ezmesi ve gözünü korkutmasıdır. Zorbalık, yüz yüze ya da çevrimiçi platformlar da görülebilir. Genellikle birlikte gerçekleşebilir. İnternetin bilinçsiz kullanımı bireysel ve toplumsal hayata yönelik tehditler ve tehlikeler barındırır. Bu tehlikelerden bir tanesi akran zorbalığının yeni bir biçimi olan siber zorbalıktır. Siber zorbalık psikolojik şiddet içeren, kasıtlı yapılan ve sosyal medya, oyun, mesajlaşma platformları, cep telefonları gibi dijital teknolojiler kullanılarak gerçekleştirilen bir zorbalık türüdür. Bu zorbalık türü hedefteki kişiyi kızdırmak, utandırmak, korkutmaya yönelik olarak tekrarlanan bir davranıştır. Geride dijital iz bırakır. Dünyada teknoloji kullanımı arttıkça paralel olarak siber zorbalıkta da artış görülmektedir. Artan bu zorbalık türü sebebiyle yapılan bilimsel çalışma KKTC’de özel bir üniversitenin eğitim fakültesinde yürütülmüştür. Çalışmaya 29 öğrenci katılmıştır. Veriler PADLET platformundan, gönüllülük esas alınarak toplanmıştır. Veri toplama aracı olarak anket uygulanmıştır. Katılımcılara siber zorbalıkla ilgili sorular sorulmuştur. Yapılan bu bilimsel çalışma nitel bir çalışma olup sonuçlar nitel verilere uygun analiz edilmiştir. Araştırmanın sonucunda, siber zorbalıktan korunmak için güvenli internet kullanımıyla ilgili yasalar geliştirilmelidir. Okullarımızda herkesin çevrim içi ortamda ve gerçek ortamda saygıyı hak ettiğini kabul etmekle ilgili, kişisel bilgilerin özel olduğunu ve başkalarıyla paylaşılması gerektiği konularında her eğitim düzeyine uygun seminerler, eğitimler, seçmeli dersler verilerek farkındalık yaratılmalıdır. Okullarda zorbalığa uğrayan öğrencilerimizi okul yönetimi ve öğretmenler okul psikolojik danışmanına yönlendirmeleri gerekmektedir. Öğrenciler bu konularda okul psikolojik danışmanlarından yardım alabileceklerini bilmelidirler. Bu konuda okul psikolojik danışmanları da lider rolü oynayarak idare, öğretmenler, aile, öğrencilerle iletişim halinde olmalıdır. Okullarda müdahale, farkındalık çalışmaları yapılmalıdır. Kurbanlar, hakları konusunda bilgilendirilebilir. Yardım kaynakları konusunda aileler ve öğrenciler bilgilendirilmelidirler. MEB’in bu konuda çalışmaları mevcuttur. Ayrıca bu konuyla ilgili Tübitak desteğiyle saha çalışmaları gerçekleştirilmektedir. Bu çalışmaların ulaşılabilir olmasını sağlayarak, aileler bu çalışmalar hakkında bilgilendirilebilir. Ayrıca, bu konuda öğretici ve bilgilendirici videolar mevcuttur.

Anahtar Terimler: Zorbalık, siber zorbalık, psikolojik danışma.

Abstract

Bullying is when a person in a superior position or in a stronger position influence, oppresses, and intimidates the other person to get them to do what they want. Bullying can also be seen on face-to-face or online platforms. It can often happen together. Unconscious use of the Internet carries threats and dangers to individual and social life. One of these dangers is cyberbullying, a new form of peer bullying. Cyberbullying: It is a type of bullying that involves psychological violence, is done deliberately and is carried out using digital technologies such as social media, gaming, messaging platforms, mobile phones. This type of bullying is a repetitive behavior aimed at angering, shaming, scaring the target person. It leaves behind a digital footprint. As

the use of technology increases in the world, there is an increase in cyberbullying in parallel. This scientific study, which was carried out due to this increasing type of bullying, was carried out in the faculty of education of a private university in the TRNC. 29 students participated in the study. The data were collected on the PADLET platform on a voluntary basis. A questionnaire was applied as a data collection tool and participants were asked questions about cyberbullying. This scientific study is a qualitative study, and the results were analyzed in accordance with the qualitative data. The research concluded that laws on safe internet use have been developed to protect against cyberbullying. In addition, awareness should be created in our schools by giving seminars, trainings, elective courses suitable for all levels of education about recognizing that everyone deserves respect in the online and real environment, that personal information is private and should not be shared with others. Students who are bullied in schools are required to be referred to the school administration and teachers to the school psychological counselor. Students should know that they can get help from school counselors in these matters. In this regard, school psychological counselors should play a leading role and communicate with the administration, teachers, family, and students. Intervention and awareness activities should be carried out in schools. Bullied victims, i.e. victims, can be informed about their rights. Students should be informed about the sources of help. The Ministry of National Education has studies on this subject. In addition, field studies are carried out with the support of TUBITAK on this subject. By ensuring that these studies are accessible, families can be informed about these studies. In addition, tutorials and informative videos are available on this subject.

Keywords: Bullying, cyberbullying, psychological counseling.

GİRİŞ

Son dönemlerde özellikle pandemi dönemiyle birlikte insanlar alışverişlerini, eğlence hayatlarını, birbirleriyle olan iletişimini, çalışma hayatlarını internet üzerinden yapmak durumunda kalmışlardır (Baştürk Akca, Sayımer, 2017). Bu durumun sonunda akıllı telefon ve bilgisayar kullanımı artmıştır. Sosyal medyaya dayalı iletişim ve bilgi paylaşımının giderek artmasıyla yeni nesil internetin onlara sunduğu sayısız imkanlara kayıtsız kalmamaya başlamışlardır (Aksaray, 2011; Waasdorp, Bradshaw, 2014). İnternetin birçok yönden sayısız olumlu yönü mevcuttur. Bunlar, oyun oynama, bilgi arama, bilgiye kolay ve çabuk ulaşma, akademik, eğitsel destek faydaları vardır. Bununla birlikte, internetin yol açtığı bazı riskler, özellikle cep telefonlarıyla internete girildiğinden beri çok fazla zaman geçirme gibi potansiyel bağımlılıklar üzerinde yoğunlaşır (Aksaray, 2011). Ayrıca, kişiler kimliklerini saklayarak mesajlar yollayabilmeleri ve bu mesajları geniş bir izleyici kitlesine ulaştırabilmeleri, dedikodu yayma, iftira atma gibi davranışları rahatlıkla gerçekleştirebilmeleri teknoloji kullanımının endişe yaratan başka boyutudur (Campell, 2005; Türkileri İncelöz, & Uçanok, 2013). Bu zorbalık türü yaş ile sınırlı olmayıp her yaşa uzanabildiği gibi ergenliğin başlangıcında düşük bir seyir izlemektedir ve 14-15 yaşlarına doğru yükselişe geçmektedir (Aktepe, 2013). Siber zorbalığa maruz kalanlar bu durumu internet kullanma özgürlükleri kaybolacağı endişesi ile okul yöneticileri, aileleri, okul psikolojik danışmanlıklarıyla paylaşma konusunda çekimser davranmaktadırlar. Bu sebeple, yasakçı uygulamalar yerine okul psikolojik danışmanı gibi uzman kişiden alınacak olan destekçi ve doğru yaklaşım önemlidir (Craig, 1998; Baştürk Akca, & Sayımer, 2017).

Diğer yandan, saldırgan ve kurban arasında kişisel bir temas bulunmamasına rağmen fiziksel ortamda gerçekleştirilen zorbalık türlerine benzemektedir ve saldırıya uğrayan kişi okuldan kaçma, sosyal ilişkilerin zayıflığı, depresyon, paranoid düşünceler, anksiyete, düşük özsaygı, yalnızlık gibi psikolojik zarar görmektedir (Dinç, 2020; Baker, Kavşut, 2007). Fiziksel ortamda gerçekleştirilen zorbalık türlerinden farkı ise her an her yerde gerçekleştirilebildiği için yayılım hızı ve genişliği daha fazla olduğu için mağdurun kaçabilme ihtimali daha kısıtlıdır. İnternet veya cep telefonu gibi sanal iletişimin gerçekleşebildiği bilgi ve iletişim teknolojilerini aracı olarak kullanmakta ve siber zorbanın, davranışlarının mağdurda yol açtığı duygusal sonuçları görememesi bu davranışlarından ötürü sorumluluk duymasını ve mağdurla empati kurmasını güçleştirmektedir (Baker & Kavşut, 2007; Slonje, Smith, & Frisen, 2013).

Bu çalışmanın amacı siber zorbalığın kurbanlar üzerine etkilerini araştırmak ve korunmak için gerekli önemlerin neler olduğunu ortaya koymaktır.

Yapılan bu çalışmada, ‘İnternet kullanım amaçlarınızdan kullanma önceliğiniz nedir?’, ‘İnternette siber zorbalık ile karşılaştınız mı?’, ‘Siber zorbalığa maruz kalmamak için neler yaptınız?’, ‘Siber zorbalığı uygulayanlara karşı (siber zorba) neler yapılabilir?’ sorularına cevap aranmıştır.

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Üniversite öğrencilerinin siber zorbalık hakkındaki görüşleri ve mağduriyet yaşantılarına ilişkin görüşlerinin ve düşüncelerinin saptanması amacıyla yapılan bu çalışmada nitel yaklaşım temel alınmıştır. Büyüköztürk ve arkadaşları (2008) nitel araştırmaların geniş bir bakış açısı elde etmek için gerçekleştirildiğini belirtmektedir. Yıldırım ve Şimşek'e göre (2013) nitel araştırmada amaç genelleme yapmak değil bütüncül bir resim elde etmektir. Nitel araştırma çalışılan konuyu derinlemesine ve ayrıntılı bir biçimde incelemeyi amaç edinmektedir.

Araştırmada nitel araştırma desenlerinden biri olan “durum çalışması” kullanılmıştır. Durumlar çeşitli biçimlerde karşımıza çıkabilir. Bir birey, bir kurum, bir grup, bir ortam çalışılacak durumlara örnek oluşturabilir (Yıldırım & Şimşek 2013). Durum çalışmasının en temel özelliği bir ya da birkaç durumun derinlemesine araştırılmasıdır. Yani bu duruma ilişkin etmenler bütüncül bir yaklaşımla ve ilgili durumu nasıl etkiledikleri veya ilgili durumdan nasıl etkilendikleri üzerine odaklanılır (Yıldırım & Şimşek 2013).

Verilerin Toplanması

Araştırmada kullanılan görüşme formları hazırlanmadan önce literatür ayrıntılı şekilde incelenerek formda olacak sorular oluşturulmuş ve sorular alanında uzman 3 akademisyenin görüşü alınarak soruların son düzenlemeleri yapılmıştır. Katılımcıların çalışmaya katılımlarında gönüllülük esasına bağlı kalınmıştır. Verileri toplamak için görüşme soruları Web 2.0 araçlarından olan Padlet uygulaması aracılığıyla toplanmıştır. Katılımcılara Padlet uygulamasının kullanımı ile ilgili bilgilendirme yapılmıştır. Sorular padlet uygulamasında oluşturulup katılımcılara link e-posta yoluyla gönderilerek veriler toplanmıştır. Araştırmaya katılımda gönüllülük esas alınmıştır.

Araştırma verileri yarı yapılandırılmış görüşme tekniği ile elde edilmiştir. Yarı yapılandırılmış görüşme tekniği standart ve aynı zamanda esnek oluşu ile eğitim araştırmalarına uygun bir yöntem görünümü sunmaktadır. Araştırmacıya sunduğu kolaylıklardan biri yarı yapılandırılmış görüşmelerin daha sistematik ve karşılaştırılabilir olmasıdır (Yıldırım & Şimşek, 2013). Bu yaklaşımlardan dolayı eğitim bilimlerinde kullanılan en uygun araştırma tekniklerinden biridir.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu özel bir üniversitede 2020-2021 bahar döneminde eğitim fakültesinde öğrenim gören, 5 sınıf öğretmenliği bölümü öğrencisi, 10 İngilizce bölümü öğrencisi, 10 okul öncesi bölümü öğrencisi, 3 Türkçe bölümü öğrencisi, 1 bilgisayar teknolojileri öğretmenliği öğrencisi oluşturmuştur. Katılımcılar 22 kadın, 7 erkek toplam 29 kişiden oluşmaktadır.

Verilerin Analizi

Araştırmada verilerin çözümlenmesi için betimsel analiz kullanılmıştır. Betimsel analiz; elde edilen verilerin daha önce temalara ayrılıp özetlenerek yorumlandığı bir tekniktir (Yıldırım & Şimşek, 2003). Betimsel analiz üç etkinlik (verileri azaltmak, veri sunumu, sonuç ve yorumlama) çerçevesinde yapılmıştır (Türnüklü, 2000). Padlet uygulamasından elde edilen veriler ilk olarak Office Word programına aktarılıp, birkaç kez okunarak ve kodlamalar verilerek oluşturulmuştur. Aynı başlıkta toplanacak verilere birer tematik etiket verilmiş ve bu başlıklara uygun öğrenci görüşlerinden faydalanarak veriler düzenlenmiştir. Bundan sonra oluşturulan başlıklar araştırmanın temalarını, alt başlıklar ise alt temalarını oluşturmaktadır. Araştırmanın temaları oluşturulduktan sonra öğrencilerin benzer cevaplar verdiği aynı kategoride, farklı cevaplar başka bir kategori altında oluşturulmuştur. Bu işlemlerden sonra araştırmanın veri analizi tamamlanmıştır. Analizler yapılırken öğrenci ifadeleri; öğrencinin orijinal görüşüne dokunmadan, dil bilgisi yönünden tamamlanmaya çalışılmıştır. Yazılı görüş notlarının hangi katılımcıya ait olduğunu belirlemek amacı ile dipnotlar kullanılarak tırnak işareti içinde yazılmıştır. Daha sonra katılımcı görüşünün hangi katılımcıya ait olduğu parantez içinde belirtilmiştir.

BULGULAR

Tablo 1 incelendiğinde katılımcıların internet kullanım amaçlarının en çok eğitim-öğretim 23 (%79) kişi oluşturmakta olup; sosyal medya-eğlence ve oyun amaçlı kullanım 5 (%17,2) kişiden oluşmaktadır. Katılımcıların interneti kullanım amaçlarından bir de 1 kişi (%3,5) alışveriş amacıyla kullandığı görülmektedir.

Tablo 1. İnternet kullanım amaçlarınızdan kullanma önceliği

	n	%
Eğitim-öğretim	23	79.3
Sosyal-medya, eğlence, oyun	5	17.2
Alışveriş	1	3.5
Toplam	29	100

K12 numaralı katılımcı “online eğitim ve merak ettiğim konuları araştırmak için” şeklinde açıklarken, K1 numaralı katılımcı “sosyal medyayı kullanmak için interneti kullanıyorum” şeklinde açıklamada bulunmuştur. Bunların yanı sıra K7 numaralı katılımcı ise “interneti sadece alışveriş yapmak için kullanıyorum” şeklinde ifade etmiştir.

İnternet kullanımının genel olarak eğitim ve öğretim alanında ağırlıkta olduğu görülmektedir, Katılımcılardan bazıları ise sosyal medya amacıyla kullandıklarını ifade etmişlerdir.

Tablo 2. Siber zorbalıktan korunma yolu

	n	%
Hiçbir Şey	16	55.2
Gizlilik ve Güvenirlilik	7	24.1
Şikayetçi Olmak	6	20.7
Toplam	29	100

Tablo 2 incelendiğinde katılımcıların büyük çoğunluğu 16 kişi (%55.2) siber zorbalıkla ilgili hiçbir şey yapmadıklarını belirtmiş olup, katılımcıların bir kısmı da internet kullanırken gizlilik ve güvenirliliğe 7 kişi (%24.1) dikkat ettiklerini belirtmişlerdir. Katılımcıların çok az kısmı 6 kişi (20.7) şikayetçi olarak siber zorbalıktan korunacaklarını belirtmişlerdir.

K13 numaralı katılımcı “paylaşımında bulunduğum uygulamaların gizlilik ve güvenirlilik politikasına dikkat ederim” şeklinde açıklarken, K8 numaralı katılımcı “maalesef şikayetten başka bir şey yapamadım” şeklinde açıklamada bulunmuştur. Bunların yanı sıra K3 numaralı katılımcı ise “bir eylemde bulunmadım” şeklinde ifade etmiştir.

Siber zorbalıktan korunma yolu olarak katılımcıların büyük çoğunluğu hiçbir önlem almadıklarını ifade etmişlerdir. Diğer bir kısmı ise siber zorbalıktan korunmak için gizlilik ve güvenirlilik politikalarını uyguladıklarını belirtmişlerdir. Bunların yanı sıra siber zorbalığa karşı gerekli yerlere şikayette bulunulması gerektiğini açıklamışlardır.

Tablo 3. Katılımcıların siber zorbalığa karşı görüşleri

	n	%
Bilişim Suçları	23	79.3
Farkındalık	3	10.3
Hiçbir şey	3	10.3
Toplam	29	100

Tablo 3 incelendiğinde, katılımcıların siber zorbalığa karşı görüşleri doğrultusunda bilişim suçları 23 kişi (%79.3) ile ilgili yaptırımları yapılması gerektiğini belirtmiş ve katılımcıların az bir kısmı 3 kişi (%10.3) kişi farkındalık bireyler olması gerektiğini vurgulamış ve katılımcıların yine 3 kişi (%10.3) hiçbir şey yapılamayacağı görüşünü belirtmişlerdir.

K13 numaralı katılımcı “internetin özgür bir ortam olduğunu ve böyle bir ortamda bu tür sorunların olabileceğini hak ve özgürlüklere doğrudan müdahale edilmediği sürece bu durum açık bırakılmalıdır fakat bu eylem kişinin hak özgürlüğünü etkiliyor engelliyor veya kısıtlıyorsa bu eylem bilişim şube

tarafından denetlenmesi ve kişiye anayasal bir ceza verilmelidir” şeklinde açıklarken, K14 numaralı katılımcı “hukuk alanında daha verimli yaptırımlar olursa bu tür bir durumla kimse karşılaşmaz” şeklinde açıklamada bulunmuştur. Bunların yanı sıra K2 numaralı katılımcı ise “internet olduğu sürece zorbalara da olacaktır” şeklinde ifade etmiştir.

Katılımcıların büyük çoğunluğu maruz kaldıkları siber zorbalık durumunda bilişim suçları ile ilgilenen birimlerden destek almaları gerektiğini açıklamışlardır. Ayrıca farkındalık düzeyleri yüksek olan katılımcılara paralel olarak bu konuda hiçbir eylemde bulunmayan katılımcılarında var olduğu görülmektedir.

TARTIŞMA, SONUÇ ve ÖNERİLER

Bu araştırmada, akran zorbalığının yeni yüzü olan siber zorbalıkla ilgili üniversite öğrencilerinin görüşleri alınmıştır. Bu doğrultuda, çalışmada, üniversite öğrencilerinin interneti hangi amaçla kullandıkları, siber zorbalığa maruz kalıp kalmadıkları ve siber zorbalara karşı ne gibi önlemler alınması gerektiği hakkında bilgi toplanmıştır.

Öğrencilerin internet kullanma amaçlarından kullanma önceliği incelendiğinde en çok interneti eğitim-öğretim amacıyla kullanmakta olup en az interneti alışveriş için kullandıkları görülmüştür. Katılımcıların öğrenci olması ve covid dönemi sebebiyle eğitim-öğretim alanı yüksek çıkmıştır. Ergenlerle yapılan bir araştırmada öğrencilerin siber zorbalığı kimlik bilgilerini gizli tutma ve siber sahtecilik ile zorbalık yaptıkları görülmüştür. Aynı zamanda okul dışında, arkadaşlar arasında, can sıkılması, intikam alma gibi nedenlerden dolayı siber zorbalık yaptıkları görülmüştür. Ayrıca siber zorbalık davranışlarını kendilerini iyi hissetmek açısından ve arkadaşlık ilişkilerini geliştirmek amacı doğrultusunda yaptıkları belirtilmiştir (Peker & Yaman, 2012).

Öğrenciler siber zorbalıktan korunma yolu olarak hiçbir eylemde bulunmadıklarını belirtmişlerdir. Katılımcıların bir kısmı da internet kullanırken gizlilik ve güvenirliliğe önem vermişlerdir. Katılımcılardan en azı siber zorbalıktan korunmak için hukuki mercilere başvurarak şikayetçi olduklarını bildirmişlerdir.

Katılımcıların siber zorbalığa karşı görüşleri ise bilişim suçlarına başvurarak önlem alınması gerektiğini, katılımcıların az bir kısmı da siber zorbalıkla ilgili farkındalıkları yüksek bireyler oldukları görülmektedir. Siber zorbalıkta zorba kurbanına günün her saatinde ve her türlü elektronik iletişim araçları ile ulaşabildiğini belirtmiştir (Aksaray, 2011).

Yapılan bir çalışmada siber zorbalıkla ilgili mevcut kanunlarda değişiklik yapılması gerektiği vurgusu yapılmıştır. Zorbalığın genel farkındalık eksikliği, teknolojinin rolü ve suçlu çağındaki sorumluluklar oluştuğu sonucuna varılmıştır.

Siber zorbalığın son yıllarda önemli miktarda dikkat çeken benzersiz bir zorbalık biçimi olduğunu bildirmiştir (Patchin & Hinduja, 2010).

Üniversite öğrencileriyle yapılan bir araştırmanın sonucunda katılımcıların altı ay içerisinde mutlaka bir kez de olsa siber zorbalık ile karşı karşıya kaldıkları görülmektedir. Siber zorbalığı uygulamak için kullanılan araçlarda ise ilk sıraların e-posta, sosyal paylaşım araçları, sosyal paylaşım siteleri ve mesajlaşma yolu ile zorbalığa maruz kaldıkları belirtilmiştir. Bu tür zorbalığı önlemek için birtakım önlemlerin alınması gerekmektedir (Dursun, Gökçe, & Aytaç, 2020).

Araştırmanın sonucunda en çok siber zorbalığa maruz kalanlar cinsiyet açısından değerlendirildiğinde en çok kadın katılımcılardan oluştuğu görülmektedir. Akcan ve Öztürk (2020), siber zorbalığın cinsiyet açısından değerlendirildiğinde anlamlı bir farklılığın olduğu görülmüştür. Bu farklılığın kız öğrencilerin erkek öğrencilerden daha çok siber zorbalığa maruz kaldıkları belirtilmiştir.

Bu çalışma yapıldığında pandemi devam etmekteydi. Bu yüzden, eğitim-öğretim zorunlu olarak çevrimiçi yapılmaktaydı. İnsanların henüz interneti araç olarak kullanmaları günümüzdeki gibi aktif değildi, aynı zamanında güvenilirliği sorgulanmaktaydı. Fakat artık internette alışveriş, bankacılık işlemleri, online sertifika programları vb. hayatımızın her alanına girmiştir. Ayrıca, ülkemizde hemen hemen her noktadan internet erişimi sağlanmaktadır.

Bu çalışma eğitim öğrencileriyle sınırlıdır fakat bu genişletilerek tüm üniversitede uygulanabilir ve bu çalışmadaki veriler pandemi sürecinde toplanmıştır. Pandemiden sonra da uygulandığında sonuçlar farklı olabilir. Ayrıca, bu çalışma üniversite öğrencileriyle sınırlı olup başka yaş gruplarıyla da benzer bir çalışma yapılabilir. Çalışmanın örneklem grubu 29 kişiyle gerçekleştirilmiştir. Daha fazla örneklem grubuyla benzer bir çalışma yapılabilir.

KAYNAKÇA

- Akcan, G., & Öztürk, İ. E. (2020). The Investigation of Predictors of Cyber Bullying and Cyber Victimization in University Students. *Türkiye Klinikleri Adli Tıp ve Adli Bilimler Dergisi*, 17(1), 47-57.
- Aksaray, S. (2011). Siber zorbalık, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 20(2), 405-432.
- Aktepe, E. (2013). Ergenlerde siber zorbalık ve siber mağduriyet. *New Symposium Journal*, 51(1).
- Asam, E. A., & Samara, M. (2016). Cyberbullying and the law. *Computers in Human Behavior*, 5(65), 127-141, ISSN 0747-5632, <https://doi.org/10.1016/j.chb.2016.08.012>.
- Baker, Ö. E., & Kavşut, F. (2007). Akran zorbalığının yeni yüzü: siber zorbalık, *Eurasian Journal of Educational Research*, 27,31-42.
- Baştürk Akca, E., & Sayımer, İ. (2017). Siber zorbalık kavramı, türleri ve ilişkili olduğu faktörler: mevcut araştırmalar üzerinden bir değerlendirme, *AJIT-e: Academic Journal of Information Technology*, 8(30),7-19.
- Büyükoztürk, Ş. (2008). *Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı* (9.Baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Campell, M. A. (2005). Cyber bullying: an old problem in a new guise? *Australian Journal of Guidance and Counseling*,15, 68-76.
- Craig, W. M. (1998). The relationship among bullying, victimization, depression, anxiety, and aggression in elementary school children. *Personality and Individual Differences*, 24(1), 123-130.
- Dinç, E. S. (2020). Sosyal medya ortamlarında siber zorbalık: lise öğrencilerinin siber zorbalık deneyimlerinin incelenmesi. *Yeni Medya Elektronik Dergisi eJNM*, 4(1), 24-39.
- Dursun, S., Gökçe, A., & Aytaç, S. (2020). Siber zorbalık: üniversite öğrencileri üzerine bir araştırma. *International Journal of Social Inquiry*, 13(2), 465-485.
- Patchin, J. W., & Hinduja, S. (2010). Cyberbullying and self-esteem. *Journal of school health*, 80(12), 614-621.
- Sarışık, S., Aydoğdu, M., Yamak, C., Dönmez, E., & Kahya, İ. (2022). Ortaokul öğrencilerinin siber zorbalığa maruz kalma durumlarının incelenmesi. *Muallim Rifat Eğitim Fakültesi Dergisi (MREFD)*, 4(2), 190-202.
- Slonje, R., Smith, P. K., & Frisen, A. (2013). The nature of cyberbullying, and strategies for prevention. *Computers in Human Behavior*, 29, 26-32.
- Türkileri İnelöz, N., & Uçanok, Z. (2013). Ergenlerde sanal zorbalık: nedenler, duygular ve baş etme yollarının niteliksel analizi. *Türk Psikoloji Yazıları*, 16(32), 20-44.
- Türnüklü, A. (2000). Eğitimbilim araştırmalarında etkin olarak kullanılabilecek nitel bir araştırma tekniği: Görüşme. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 24(24), 543-559.
- Ünver, H., & Koç, Z. (2017). Siber zorbalık ile problemli internet kullanımı ve riskli internet davranışı arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 5(2), 117-140.
- Waasdorp, T. E., & Bradshaw, C. P. (2014). The overlap between cyberbullying and traditional bullying. *Journal of Adolescent Health*, 56, 483-488.
- Yaman, E., & Peker, A. (2012). Ergenlerin siber zorbalık ve siber mağduriyete ilişkin algıları. *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(3), 819-833.
- Yaman, E., & Sönmez, Z. (2015). Ergenlerin siber zorbalık eğilimleri. *Online Journal of Technology Addiction&Cyberbullying*, 2(1),18-31.
- Yıldırım A, & Şimşek H. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. (9. Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.

EXTENDED ABSTRACT

Introduction: Recently, especially with the pandemic period, people have had to do their shopping, entertainment life, communication with each other and working life over the internet. As a result of this situation, the use of smart phones and computers has increased. With the increasing number of communication and information sharing based on social media, they have begun to remain indifferent to the numerous opportunities offered by the new generation internet. These are the benefits of playing games, searching for information, accessing information easily and quickly, and academic and educational support. However, some of the risks posed by the Internet are concentrated on potential addictions, especially spending too much time on mobile phones. In addition, the fact that people can send messages by hiding their identities and convey these messages to a large audience, and that they can easily carry out behaviors such as spreading gossip and slandering, is another aspect of technology use that causes concern. Those who are exposed to cyberbullying are hesitant to share this situation with school administrators, their families and school psychological counseling because of the fear that their freedom to use the internet will be lost. For this reason, a supportive and correct approach to be taken from an expert such as a school counselor is important instead of prohibitive practices. The aim of this study is to investigate the effects of cyberbullying on victims and to reveal the necessary measures for protection. **Methodology:** Qualitative approach was used in this research, which was conducted to determine the views and thoughts of university students about cyberbullying and their victimization experiences. In the research, "case study", one of the qualitative research designs, was used. Situations can take various forms. An individual, an institution, a group, an environment can be examples of situations to be studied. The study group of the research consisted of

5 classroom teaching department students, 10 English language and teaching department students, 10 pre-school teacher education department students, 3 Turkish language teaching department students, and 1 computer and instructional technology teacher education department student studying at the faculty of education in a private university in the spring term of 2020-2021. Participants consisted of 22 women, 7 men, totally 29 people. The data obtained from the Padlet application was first transferred to the Office Word program, read several times, and coded. A thematic label was given to the data to be collected under the same heading, and the data were organized by making use of student opinions suitable for these headings. Results: Most of the participants stated that they did not take any precautions to protect themselves from cyberbullying. Others stated that they apply privacy and reliability policies to protect themselves from cyberbullying. In addition to these, they stated that it is necessary to make a complaint to the necessary places against cyber bullying. Most of the participants stated that they should get support from the units dealing with cybercrimes in case of cyberbullying. In addition, it is seen that there are participants who do not take any action on this issue in parallel with the participants with high awareness levels. Discussion and Conclusion: In this study, the opinions of university students about cyberbullying, the new face of peer bullying, were taken. Accordingly, in this study, information was collected about the purpose for which university students use the internet, whether they are exposed to cyberbullying and what precautions should be taken against cyberbullying. Students stated that they did not take any action as a way of protection from cyberbullying. Some of the participants also gave importance to privacy and reliability while using the internet. At least, the participants reported that they complained by applying to the legal authorities to be protected from cyberbullying. In a study, it was emphasized that the existing laws on cyberbullying should be changed. It was concluded that bullying consists of a general lack of awareness, the role of technology and responsibilities in the criminal age. The findings in the related literature were in line with the results of the current research. When evaluated it was also found out that cyberbullying is a unique form of bullying that has received significant attention in recent years.